

LUNDS UNIVERSITET
Medicinska fakulteten

Nämnden för rehabiliteringsutbildning, NRU

KURSPLAN

Dnr
M 2007/473

1(3)

Fastställd av NRU 2007-03-06

Gäller från 2007-07-01

Reviderad 2009-11-30, gäller från 2010-01-01

Reviderad 2011-11-07, gäller från 2012-01-01

Reviderad 2012-01-20, gäller från 2012-01-01

AUDA22 Fonetik

Phonetics

15 högskolepoäng

Nivå G1F

Termin 2

Allmänna uppgifter

Huvudområde

Fonetik

Typ av kurs

Kursen ingår i audiologiutbildningen, 240 högskolepoäng och är obligatorisk i audionomexamen alt magisterexamen i audiologi och ingår i termin 2. Kursen följer bestämmelserna i Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar.

Undervisningsspråk

Svenska

Mål

Det övergripande syftet med kursen är att studenten skall få kunskaper om fonetikens grunder från artikulatorisk, akustisk, perceptorisk och fonologisk synvinkel med särskild hänsyn till hörselskadades villkor, samt därtill praktisk förmåga att tyda spektrogram.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- beskriva talapparatusens byggnad och dess funktion med avseende på att variera talsignalen inklusive rösten samt vara bekant med grundläggande artikulatoriska metoder,
- redogöra för grundläggande fonologisk teori samt de viktigaste typerna av ljudförändringar,
- beskriva de viktigaste vokal- och konsonantkategorierna samt känna till tecken och definitioner på de viktigaste vokalerna, konsonanterna och prosodiska företeelserna,
- beskriva svenskans vokal- och konsonantfonem och prosodem samt dessas viktigaste allofoniska variation, geografisk och övrig,
- redogöra för allmänna akustiska elementa och källa-filter-perspektivet på språkljud samt vara orienterad om metoder för att framställa spektra och spektrogram,
- beskriva vokal- och konsonantkategoriers akustiska mönster samt teorier om samband mellan å ena sidan dessa mönster och å andra sidan dels produktionen och dels perceptionen, särskilt med hänsyn till hörselskadades situation
- samt dessutom vara orienterad om grundläggande fakta om rösten och röstrubbningar.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs skall studenten visa förmåga att:

- tolka grundläggande mönster i spektrogram.

Fastställd av NRU 2007-03-06

Gäller från 2007-07-01

Reviderad 2009-11-30, gäller från 2010-01-01

Reviderad 2011-11-07, gäller från 2012-01-01

Reviderad 2012-01-20, gäller från 2012-01-01

Kursinnehåll

Kursen ger grundläggande kunskaper och färdigheter i fonetik. Viktiga delar av kursen är talproduktion, transkription, talets akustik och perception särskilt för hörselskadade.

Kursen behandlar bl.a. talapparatens byggnad och hur språkljud bildas där. Övningar ges dels i att avlyssna ljud och ljudskillnader och dels i att urskilja grundläggande akustiska ljudskillnader (spektrogramtydning). Vissa viktigare regionala uttalsskillnader i svenskan behandlas. Kursen tar också upp grundläggande akustiska begrepp som frekvens, resonans, filtrering, deltoner och formanter, med diverse konkreta ljudillustrationer. Dessutom behandlas hörselskadades särskilda villkor vid perceptionen av olika grupper av vokaler, konsonanter samt prosodiska företeelser, samt den visuella kanalens särskilda betydelse för dessa.

Provmoment

Talproduktion och taltranskription, 7 hp

Talets akustik och perception samt rösten, 8 hp

Undervisning och examination

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar och laborationer.

Examination

Inom kursen kan följande examinationsformer förekomma: skriftligt prov och inlämningsuppgifter.

Betyg

Betyg sätts på genomgången kurs. Som betyg används något av uttrycken godkänd eller underkänd.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs att den studerande antagits till audiologiutbildningen.

Litteratur

Se bilaga

Övrigt

Antal prov, ny examinerator mm

Teoretiska kurser

För varje kurs anordnas ett ordinarie och ett omtentamenstillfälle i direkt anslutning till kursen. Student som inte uppnår godkänt resultat vid något av dessa tillfällen har möjlighet att genomgå förnyad examination vid senare tillfälle. Student som underkänts i prov på teoretisk kurs har rätt att undergå förnyat prov fyra gånger.

Ny examinerator

En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller del av en kurs, har rätt att få en annan examinerator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. (SFS 2006:1053) r på audionom- och logopedutbildningarna vid Lunds universitet, 2005-05-25, reviderade 2005-09-14.

Fastställt av NRU 2007-03-06

Gäller från 2007-07-01

Reviderad 2009-11-30, gäller från 2010-01-01

Reviderad 2011-11-07, gäller från 2012-01-01

Reviderad 2012-01-20, gäller från 2012-01-01

Bilaga: Litteratur

AUDA22 Fonetik

15 högskolepoäng

Nivå G1F

Bruce, G. (2010) *Vår fonetiska geografi*. Lund: Studentlitteratur AB.

Engstrand, O. (2004) *Fonetikens grunder*. Lund: Studentlitteratur.

Lindblad, P. (2010) *Fonetikens grunder*. Kompendium.

Lindblad, P. (2005) *Metoder att studera talproduktion*. Kompendium.

Lindblad, P. (2005) *Språkljudens akustiska mönster och hörselnedsättning*. Kompendium

Lindblad, P. (1992) *Rösten*. Lund: Studentlitteratur.

Lindblad, P. (1998) *Talets akustik och perception*. Kompendium.

Lindblad, P. (2005) *Taltranskription*. Kompendium.

Ytterligare trycksaker tillkommer.